

Protokol nahrávky*

Pamětník: Jana Hošková

Natočeno: 5., 12. a 16. 11. 2021 v Praze v domě narátorky

Natočil a zpracoval: Vilém Faltýnek

* Protokol nepředkládá ověřená fakta. Reprodukují informace v té podobě, jak je uvádí narátorka, a to včetně jejího hodnocení. Případné vnější faktické korekce nebo zpřesnění jsou odlišeny hranatými závorkami.

1. NAHRÁVKA	
00:00:00	Narozena 31. 3. 1929 na Boží hod velikonoční v Podolské porodnici v Praze, od dětství žila v Braníku, kde po letech opět bydlí. Krásné dětství, bydlení v nově budované kolonii rodinných domů, žili Sokolem, kde se kromě tělovýchovy provozovalo také divadlo. Maminka cvičitelka. Dceru tam vodila od 3 let, vystupovalo se v Branickém divadle. Úvaha o přínosu pravidelného cvičení pro celkovou odolnost a dožití vysokého věku.
00:07:23	Maminka Anna Pecharová, nar. 21. 4. 1900 na fořtovně v Hředlech u Zdic, panství Colloredo-Mansfeldů. Rodina otevřena umění, žili společenským životem. Maminka studovala střední školu v Gmundenu v Rakousku, poté školu pro sekretářky. Hrála na housle, JH na klavír. Dědeček byl vrchní lesník, elegantní muž. S babičkou byli na penzi v domku v Rokycanech, i tam vedli společenský život. Tatínek byl legionář. JH měla ještě starší sestru. Úvaha o metodice kultivace těla, nezbytné součásti vzdělání šlechticů, o harmonii mezi myšlením a emocemi, o kalokagathii. Vzpomínka na výročí založení Sokola, běh, připomínku legionářů. Tatínek o zážitcích z legií nechtěl mluvit. Učil ji rusky. 1941–48 studovala gymnázium, měli předplatné do divadla. Vliv Tamary Karsavinové [ruská baletka] a jejího bratra, panslavisty. Umění beze slov překoná všechny režimy, zákazy a příkazy; je to svět sám pro sebe, který žije a podporuje se. Úvaha o vzájemném vlivu britského a ruského baletu.
25:16	Maminka ji vodila do baletu k Remislavskému [Remislav Remislavský]. Úvaha o vyprázdněnosti pojmu balet a terminologickém zmatku. O 29. dubnu jako Mezinárodním dnu tance stanoveném Mezinárodním divadelním ústavem na den výročí narození Noverrea [Jean-Georges Noverro].
28:50	Tatínek pocházel z hájovny, byli nejdříve na Bukově, pak v Hředlích, kde byl na návsi statek Hošků, tatínek byl 3. syn. Vzpomínka na dětství, slepou tetu (z mamičiny strany) hrající na citeru. Nejstarší syn zůstal na statku, druhý syn vystudoval práva (jeho manželkou byla herečka Taťána Molendová), tatínek vystudoval obchodní akademii. Tatínek Jan, JH je po něm Jana, rodiče toužili po synovi. Sestra JH se jmenovala Květa. Tatínek byl u 1. střeleckého pluku Jana Husi. Když chodila JH do baletu, tatínek jí psal noty, maloval kostýmy. Maminka čekala na jeho návrat z války (až 1921), vzali se 1922. Znali se z Hředel. Tatínek nar. 1894, pracoval v Živnobance. Dědeček fořt byl tatínek maminky. Oba rodiče sokolové, maminka sestra Červeného kříže, dostala vyznamenání od Hany Benešové.
35:20	Úvaha o společenské situaci během a po 2. sv. válce. Sousedé v Braníku: Např. E. A. Saudek, při překládání Veselých paniček

	windsorských pojmenoval postavy po sousedkách - pan a paní Vodičková a pan a paní Hošková, je tam i dívka Květuška, charaktery korespondují. Také tu bydlel Přemek Podlaha.
40:12	Tatínek bankovní úředník. Úvaha o české povaze - oslavuje toho, koho upálí, popraví nebo ty, kterým se „to“ nepovede; základní chyba. Okolnosti Heydrichiády. 50. léta. Vznik tanečních souborů - jediné, v čem se tehdy mohli realizovat: v divadle, v písních; o uplatnění národních tanců. 1955–60 studovala na AMU, pedagogem [Jiří] Reimoser. Pohyb nejde přes intelekt, ale přes emoce. Reimoser ji navedl k práci v Tanečních listech.
44:10	JH jako malá začala chodit do kurzů, protože i maminka se věnovala tanci - ctíla sokolskou ideu, že je třeba pohybovat se. Vzpomínka na studium u Reimosera, stálé debaty. Drtinovo reformní reálné gymnázium. Maminka se od malička učila střilet a tančit, k obojímu vedla i dceru. Tanec patřil ke společenské konverzaci. Starší dívky, které chodily do Sokola, se učily tančit u Remislavského, některé chodily k [Jarmile] Jeřábkové. Myšlenka, že se lidé mají kultivovat pohybem, tím prospět i svému intelektu, byla jedním z důvodů založení Duncan Centre. 1938 se JH zúčastnila Sokolského sletu, vzpomínka na důsledky deštivého počasí a neuskutečněný let rodičů letadlem nad Prahou. Remislavský učil na Žižkově, maminky se dívaly, u ostatních učitelů (Jeřábková) to tak nebylo. Chodila k němu například Dagmar Ledecká a Růžena Mazalová, obě budoucí primabaleríny. Přestavení (besídka) v Lucerně, maminka choreografii zopakovala pro Sokol. Jeho kurzy JH navštěvovala 1934–46. 1945, po konci války, JH pozvali do Studia Národního divadla Jindřicha Honzla. Pak chodila k Braunovi do Divadla 5. května. Remislavský učil ve své vile. Měl dceru Sašu Remislavskou.
56:40	Úvaha o významu baletu v rámci ostatních žánrů. Umění, které je beze slov, vyjadřuje pocity. O studiu u Reimosera, který jim dával za úkol překládat a hledat názvosloví s cílem stanovení jednotného způsobu komunikace. Dnes už se tolik nediskutuje. V porotách soutěží bývala např. s Františkem Bonušem. Po skončení AMU chodila na estetiku (aby mohla získat titul, což se nestalo), k Jaroslavu Volkovi na teorii umění.
1:04	Remislavský pocházel z Varšavy, založil si vlastní školu, učil styl klasické ruské baletní školy. Jeho žena Irma Stome vedla menší děti, on větší. Talentované děti nemusely platit. Oni, stejně jako paní Jeřábková, uměli předat dětem pocit prožívání svého těla. Když byla JH v septimě, měli v Akropoli představení, kam přišel [Rduolf] Macharovský. V Čechách Sokolové, na Moravě Orlové. Úvaha o potřebě pozvednout fyzickou úroveň národa, děti jsou tlusté, to je vlastizrada, promrhat hodnoty, které v lidech jsou. Byl zde poplíván tyršovský tělocvik. Vzpomínka na přípravu program k Marné opatrnosti pro pražské ND. Sokol má tři stupně. Základní výchova, kluby a sportovní činnost. Dochází k omezení finančních příspěvků na základní výchovu.
01:15	Do 1. a 2. třídy chodila do základní školy na Dobešce, byl to dřevěný pavilon, od 3. třídy do školy u kostela v Braníku, učitelka Maříková. Nedaleko byla dělnická kolonie, téměř slamy. Vzpomínka na paní z kolonie, která chodila mamince pomáhat s prádlem. Mazalová byla dcera pradleny, Ledecká byla z bohaté rodiny, JH chtěla jít studovat do GITISu, ale nemohla, protože měla buržoazní původ – tatínek úředník. Manželé Wardovi [Jacqueline a Herbert] v 50. letech požádali o azyl v Československu. Jazzový hudebník a tanečnice. Píše o nich Škvorecký [Malá pražská matahára] a Petr Vidomus ["Američan - a musí emigrovat do

	<p>Československa!" Škvoreckého jazzman Herbert Ward optikou zpráv FBI].</p> <p>Vzpomínka na kolegyni Riu Libáňskou, stepovala, chtěla ji přizvat do Uměleckého sboru ministerstva vnitra. Soubor, o kterém se dnes každý stydí promluvit. Tam byli členové pod dozorem, byli „méně kádroví“.</p>
1:23:35	<p>Jako se děti musí učit mluvit, protože by se jinak duševně nerozvíjely, tak se musí naučit fyzické pocity, dnešní tělesná výchova je špatně koncipovaná.</p> <p>Ve škole vystupovalo divadlo Matěje Kopeckého, se stejným se setkala o prázdninách (bývala u obou babiček – napůl). Inscenace o Barboře Ubrikové (zazděné ve věži). Maminka v Sokole, Vojta Merten měl pod kopcem vilu, vystupoval.</p> <p><i>(JH ukazuje křídla ke kostýmu malovaná a batikovaná tatínkem.)</i></p> <p>Vzpomínka na nehodu při představení hry Mlynář a jeho dítě.</p> <p>1944 Kamarádský svaz bývalých vojáků, vystupovali v sokolovně, JH má děkovný dopis za taneční vystoupení. Kritika knihy Petra Roubala [Československé spartakiády].</p> <p>JH absolvovala vojenský výcvik v Žamberku, před nástupem do AUSu.</p> <p>Tatínek byl u spojařů, rozuměl technické stránce rádií – v době zakázaného poslechu zahraničních rádií.</p> <p>Úvaha o historické pozici Čechů v rámci Svaté říše římské národa německého.</p> <p>V rámci studia na gymnáziu, kde se učila latina i jazyky. Prof Zedníková, Sokolka, besídka, i za války, tančily např. na Hálkovy verše, na Sukovu Píseň lásky.</p> <p>Náboženství katolické, prof. Sedláček. JH ráda cestovala. Už Reimoser je jako studenty vedl k tomu, aby chtěli všechno vidět na vlastní oči. V regionech se žije jinak.</p> <p>Výročí prof. Bonuše (dcera Živana jezdila na Taiwan, nedávnu návštěvu ze senátu tolik vítali proto, že tam paní Wajсарová jezdí léta a učí lidové tance).</p> <p>O nedávném otevření Domu tance – přišel senátor Růžička, zeptala se ho, proč se v rámci předvolebních mítinků nemluví o kultuře - prý proto, že pan [Václav] Klaus řekl, že je to jen třešnička na dortu. Ale i Karol Wojtyła přednesl v UNESCO myšlenku, že posláním kultury je vzdělávat, vzdělanost lidu musí být kulturou, to není žádná třešnička.</p> <p>Zásluha Magdaleny Kožené o trvání uměleckých škol.</p>
1:53:00	<p>Osvobození. Nálety. JH navštěvovala Drtinovo bylo u Arbesova nám, ale za války fungovalo v Placerově ulici u Smíchovského pivovaru. Když houkaly sirény, museli utíkat přes železniční most na vyšehradské hradby. Prof Kálal učil o Masarykovi.</p> <p>Byli ve škole a přišla zpráva, že Američani jsou v Plzni a že mají jít žáci domů, aby je přivítali. S kamarádkou Mít'ou Šubrtovou se cestou stavily u kadeřníka u Palackého mostu. Ozvala se střela, kadeřník je s mokkými vlasy poslal domů.</p> <p>Utíkaly k Šubrtové, JH už nemohla jít domů. Začaly se stavět barikády. Vančurovo gymnázium vedle Drtinova, chlapecké, šily jim trikolory. Byly s Mít'ou u ve sklepě (narozené ve stejný den). Dům na Arbesově nám. Barikády v bočních ulicích.</p> <p>Porážely se stromy, kaštany, vršili dlažební kostky, kdo co přinesl. Má fotky. Jednou ráno přijeli Vlasovci, mladíci, téměř děti, bylo jim tak 14, nosili jim čaj.</p> <p>9. 5. šla domů, nic nejezdilo, na Václavském náměstí byl v kopuli Národního muzea Němec, který stále střílel - pak ho lidé upálili.</p> <p>Rusové na tancích, měli harmoniku, před Národním divadlem hráli a zpívali. Bylo to stejné místo, z kterého dříve sledovala pohřeb Masaryka.</p>
2:06:50	<p>Vojáci byli slušní, na děvčata si nic nedolovali. Vojáci v r. 1968 (JH působila v redakci na Vinohradech) - to byli vystrašení chudáci. Ze strachu stříleli na Národní muzeum.</p>

	<p>Vzpomínka na cestu do Indonésie a levicové tendence ve společnosti. Když byly únorové události 1948, vracela se z hor. Idea vzniku souboru písní a tanců pochází už z r. 1935 z Anglie. Hnutí lidového tance, snaha Karla Plicky, z neznalosti a zášti po r. 1989 soubor zlikvidován. Po maturitě chtěla jít do Čechofrachtu, aby mohla cestovat. O domek nepřišli. Měli i lesy, o vrácení nepožádali, protože maminka se ztotožňovala s názorem dědečka fořta, že lesy patří všem.</p> <p>Když byla v souboru [Umělecký vojenský soubor Praha], bydleli v Hotelu Beránek na Tylově náměstí. Bratranec Hošek se do té rodiny přiženil. Teta pracovala v mléčné jídelně na kase.</p> <p>Latina, prof. Kukrál. Po maturitě, s vyznamenáním, chtěla jít studovat latinu, Elena Bouzková šla studovat klavír, [?] Cimlerová šla na divadelní vědu. Film Zítřka se bude tančit všude. Na festival mládeže přijely soubory z celého světa. Inspirace.</p>
2:23:00	<p>1947 už vycházely Taneční listy, Reimoser se angažoval v UNESCO. [Saša] Machov za války připravil Prodanou nevěstu. Úvaha o emigraci a úspěchu Čechův zahraničí. 1962 s ČEDOKem v USA, Hrabal, Hlinomaz, Vostřel, Lustig... úvaha o emigraci, ne, Američané byli málo kulturní. Ráda cestovala, ale emigrovat nechtěla. Latina.</p> <p>Informace o založení ČSSPT v Kvasicích z Kroměříže. Dvouleté placené internátní studium. Měli málo, podpora ze statku z Hředel, za zlatý řetízek byla šunka.</p>
3:28:20	<p><i>videozáznam</i></p> <p>Československý sbor národního tance, vyhlášeno na jaře 1948, zrovna se připravovala na maturitu, maminka to slyšela v rádiu. Soubor po vzoru Mojsejevců. Přihlásila se. Zároveň byly vypsané zkouška na taneční oddělení konzervatoře, váhala, zda sem, nebo tam - a zda vůbec. Remislavský, vystoupení Akropoli, dostala nabídku s Mazalovou a Dost. Macharovský, odmítla, že to dělá pro svou zábavu. Poté, co viděla Mojsejevce, cítila, že je to něco povznášejícího a skýtajícího prostor pro další studium. Přihlásila na konzervatoř i do souboru. Přihlásilo se 200 uchazečů, zkoušeli je budově konzervatoře Na Rejdišti, v porotě byli Machov, [Zora] Šemberová... Zkoušky z tance, rytmu, obecných znalostí. Přijali ji. Zkouška na konzervatoř se konala asi za dva týdny, nebyla stále rozhodnutá. V sále na pódiu byla stejná komise, Reimoser se ptal, jak to, že se hlásí i sem, že zdržuje. Připadala si jak přistižená při zločinu. V porotě byl i [Ladislav] Vachulka, Reimoser – všiml si jí. Do Kvasic jezdila komise, Jožka Šarševová, Libuše Hynková. 1950 měli premiéru v Divadle na Vinohradech. 1953 bylo mnoho hochů na vojně, začaly se zakládat vojenské soubory, byla to zásluha Čepičky [Alexej; ministr], že mohli během vojenské služby rozvíjet svůj obor. Mnoho vynakládal na umění, i proto ho odvolali. Reimoser oslovil JH a Jana Čumpelíka, aby založili Umělecký vojenský soubor Praha. 1953 proto odešla z ČSSPT. Přihlásila se do vojenské posádky v Žamberku, aby viděla, „co to ta vojna je“. Svatba s J. Čumpelíkem. Připravila Tanec o vojínce. Organizační činnost Luboše Ogouna, Armádní opera sídlila v Břehové ulici, proti konzervatoři, bylo tam centrum armádního souborů. Ogoun byl v Národním divadle, zároveň cvičil gymnastku Evu Bosákovou, byl tělocvikář, myšlenku kalokagathie přivedl až k umělecké úrovni. Byl tam také Pavel Šmok. Ogoun o událostech kolem parašutistů nikdy nemluvil [viz např. vzpomínka Boženy Brodské https://vis.idu.cz/OralHistory.aspx?id=10180]. Josef Zíma, Zdenka Látalová, [?] Řezníček. Mnoho mladých lidí k nim šlo. Všichni obdivovali umění ruských souborů.</p>
2:39:40	<p>Zkušenost s folklorním tancem od Remislavského. Klasický balet, mimický a charakterní tanec – stylizované tance různých národů a událostí, které se tam udály. Bajadéra. Tanec, který Petipa navrhl, je běžný tanec z Indonésie. Abych pochopili</p>

správný styl tance, museli umět pracovat s výrazem, studovali Stanislavského. [Mauriece] Bėjart, Marcela Benoniová, Alicia Alonso. Slavná inscenace Giselle - každý umělec v souboru má svůj příběh. Nejen dělat kroky, ale něco představovat. Dále soubor ministerstva vnitra.]George]Balanchine. JH chtěla přivést Wardovou na konzervatoř, neměli zájem. Práce JH v Tanečních listech – to byl vlastně úkol od Reimoser, organizace, propagace tance jako umění.

2. NAHRÁVKA

00:00	<p>O tom, jak došla k folkloru. V ložnici v patře visel velký obraz maminky v kroji - jako se věšely svaté obrazy, tam byla maminka. Taky dědeček fořt. Maloval malíř [F. X.] Margold, jeden z hostů u Colloredo-Mansfeldů.</p> <p>O Reimoserovi, vzniku uměleckých škol v r. 1945, kdy byla společnost otevřena novým impulzům. [Václav] Holzknecht. Tanec vždy na posledním místě. DAMU, pak HAMU, Reimoser vyjednal, aby dosáhli na vysokoškolský titul, mohli nástavbově studovat estetiku na Filozofické fakultě UK. JH chodila jen k Volkovi na teorii. Nedostala titul. Bíba [Božena Brodská, viz odkaz výše] usilovala o vznik taneční vědy, ale najednou nebylo nutné být tanečník, stačilo gymnázium nebo LŠU. Teorie by měla být nadstavbou nad praxí. O snaze povýšit taneční teorii na vědu. Taneční vědu by měl studovat především profesionální tanečník. Úvaha o rozdílu mezi profesionálním a amatérským umělcem.</p> <p>Eva Kröschlová a Jarmila Jeřábková - vynikající reprezentantky novodobého tance, vycházely z jiné techniky, ne z klasického tance. „Novodobáři“ čerpali z vlastního prožitku, na základně vztahu hudbě, Kröschlová to jasně formulovala v knize Novodobý tanec. Když přišla do „Stáťasu“ [ČSSPT], chtěli nejen ukázat kroky, ale sdělit obsah, dát tanci výraz.</p> <p>Proč by měl teoretik být praktik.</p> <p>Fyzický projev se musí prožít. Reimoser byl vzdělaný, původně matematik, věděl, co obor potřebuje. JH přišla na AMU dva roky po Brodské. Reimoser sám oslovoval adepty na studium teorie - lidi z praxe. Nataša Rybínová Božena Brodská byly první. Nebyla žádná dokumentace činnosti divadel. Cunningham [Merce, tanečník] řekl, tanec „nedá“ partitury, které by se mohly přehrát, „nedá“ knihy do knihovny, obrazy a sochy na zeď... tanec dává jen krásný pocit, že jste žili. Kdo to neviděl, neví, co existuje.</p> <p>Výročí Evy Rejžkové, oslava v Divadle na Vinohradech.</p> <p>Dagmar Novotná viděla módní přehlídky, které JH připravovala pro Centrotex, pozvala ji do Československé televize, JH navrhla soutěž Deset stupňů ke zlaté, aby se popularizoval tanec. Ani vzdělaní lidé nevědí o tanci nic.</p>
18:00	<p>Rok 1948, JH byla v první skupině ČSSPT, s Inkou Vostřezovou [viz rozhovor s Inkou Vostřezovou https://vis.idu.cz/OralHistory.aspx?id=20218], 1950 první premiéra, 1951 a 1952 vystupovali. Bylo moc absolventů, Čepička souhlasil s tím, že studenti budou zároveň na vojně. JK byla ve SVAZARMu [Svaz pro spolupráci s armádou], vojenské výcvikové kurzy, učila střílet z pušky, to uměla z fořtovny. Seskok padákem, jiu-jitsu. Při 10. výročí založení souboru JH oslovili, aby připravila výstavu v Divadle hudby.</p> <p>Reimoser ji pověřil napsáním diplomové práce ČSSPT, o problematice scénické interpretace folkloru. Festival ve Strážnici - amatérské soubory nevnímaly divadelní zákonitosti, principy. Postavení tanečníků ap. Zrušením ČSSPT se folklor realizuje jen v regionech.</p> <p>Kvasice byly na úrovni konzervatoře. JH schovává dopis své mamince, ve kterém popisuje, jak pracovali. Klasický trénink, průprava výrazového tance (Jožka Šarševová – spiritus agens, JH má dopis, který 1947 napsala ministru Kopeckému, že</p>

by mělo být založeno těleso zachovávající a prezentující národní kulturu). Saša Machov byl v Aténách, když vypukla válka, nastoupil jako dobrovolník Britské armády, bojoval u Tobruku, onemocněl, rekonvalescence v Londýně, působil v budoucím Královském baletu, např. John Cranko u něj tančil. Machov tam zrealizoval Prodanou nevěstu (JH má program k druhé inscenaci z r. 1947). Kvasice: Dušan Havlíček vedl politické školení, později emigroval, setkala se s ním během zájezdu s ČEDOKem, kde byl také Josef Koniček, Jaroslav Dietl... ve Washingtonu je Havlíček vyhledal, pozval je na striptýz, do nočního podniku. Měli malé kapesné. Seznámila se tam se Zdenkem Urbánkem, jeho ženu Věru už znala. Neobjednali si skoro nic, šetřili. Havlíčkova žena nechtěla, aby to její muž zaplatil, tak Urbánek to „zatláhl“.

Bylo to v roce 1964, JH už byla v Tanečních listech (obnoveny 1963), Miroslav Langášek, šéfredaktor, cestu na tři týdny dovolil, ale zaplatila si ji sama.

Spolucestující Arnošt Lustig, obchodník, na letišti hned propagoval své knihy.

Dostala knihy, Lustig zařídil, že je poslali diplomatickou poštou, protože byly těžké.

Byla to pro ni základní literatura. Získala kontakty. Setkání v Russian Tea Room.

Balasinvadze - Gruzínek.

34:40

V Kvasicích Jožka Šaršeová a její žákyně Libuše Hynková (manželka Jiřího Pelikána). 2. rok se už připravoval repertoár. Snaha prezentovat barvitost různých regionů republiky.

1947 v Praze mezinárodní taneční festival, účastníci z východu i západu, v PKOJF, Mojsejev byl uchvácen bohatstvím československého folkloru, což je dáno i geografickou rozmanitostí země. Jezdili do regionů nebo tanečnický zvali do Prahy.

Jiřina Mlíková. Choreograf Cyril Zálešák ze Slovenska. Jezdili po Slovácku, bydleli v rodinách. Na Horňácku, dědeček Miškeřík, museli s nimi pracovat na poli, žně, aby viděli rytmus, poznali obřadnost. Na Hanou, na Slováccko. Kluci museli umět sekát kosou. Slávek Volavý, Jožka Kubík, [Jiří] Pavlica. Strážnice stále drží tradice. 2005: UNESCO - uzákonění nehmotného kulturního dědictví.

Karel Pavlišník přišel do souboru, když byla JH vedoucí uměleckého vojenského souboru. Na Slovensku samostatné zábavy děvčat a zvláště chlapců. Připravila Tanec o vojínce, téma ze života posádky, byly tam Slovenky partyzáanky, z okolí Banské Bystrice, vyprávěly, že si děvčata nemohla sama zatancovat s chlapci. Hudba Luboš Fišer. Kluci z Horehroní, temperamentní, krásné kroje. Štefan Nosál, vedoucí Lúčnice. Slovensko si žádné soubory nezrušilo, všichni prošli Lúčnicí. Slováci 10 souborů, Češi asi 60. Na soutěži musela být účast poměrně zastoupená.

45:00

V Kvasicích bydleli na zámku. V 1. p. krásný sál. Dvouleté studium (konzervatoř 5 let), intenzivní studium. Klasika, lidovky, charakterní tanec, hudba, zpěv. Většinou každý na něco uměl hrát. Karel Plicka, dynamický zpěv. Saša Machov s Věrou Fridrichovou, tanec. Přijížděli je učit ti, kteří chápali folklor jako národní realizaci. Pavel Tigrid chtěl soubor zrušit asi proto, že viděl, že byl založen 1948, takže to bylo automaticky špatné. Dnes už se lidový tanec považuje za něco, co patří minulosti. Přitom je to bohatství lidskosti, které bere za srdce. Bohatství tolerance, po které se volá.

51:45

Před začátkem výuky Čumpelík s dalšími chlapci vyklízeli zámek. Zámek na břehu řeky, krásný anglický park. Koupali se v kuchyni v neckách. Dveře spojující pokoje děvčat a chlapců byly zastavěny skříněmi. Šaršeová dbala na počestnost. Ale i tak vzniklo několik budoucích manželství: JH a Čumpelík, Vostřezová – Vostřez, Leszkowová – [?].

Po návratu do Prahy bydleli v domech osvobozených politických vězňů, taneční sály ve Vladislavově ulici, kde pak byla studia ČsT. Později založena pěvecká složka, sbor a orchestr – k premiéře.

	<p>Repertoár: Šaršeová – Tance z Hané, Hynková Zemplínské karičky, Tance z Velké Kubry. Ke každému tance měli nastudovanou historii a kulturu daného regionu. Čím chudší, tam jsou si obyvatelé více rovnoprávní. Způsob tance na Slovácku/v Čechách/ mezi Chody. Vystoupení měla obrovský ohlas.</p>
59:00	<p>Blízkosti k ruské taneční škole, z které čerpá celý svět, i když u nás už to leckdo nechce přiznat jen proto, že se jedná o Rusko. Jsme v srdci Evropy, střet vlivů, každý, kdo odsud odešel, našel dobré uplatnění. [Edouard] Borovanský založil balet v Austrálii, [Eduard] Nápravník má bustu v Mariinském divadle, Václav Vlček založil balet v Brazílii.</p> <p>Ke studiu v Kvasicích měli i dějepis i zeměpis, prvky jsou podmíněny geografii. Zajímavé průniky.</p>
01:03:20	<p>Založení Uměleckého vojenského souboru Praha (UVSP) na výzvu Reimoser. Dovolil Čepička. Britská královská baletní škola, princ Albert se věnoval výchově. Důležitost vzdělání a věnování se kultuře. Proti konzervatoři (za Rudolfinem) měli sídlo, stejně jako další podobné soubory, „dobrým duchem“ byl Luboš Ogoun, zároveň tanečník v ND a trenér gymnastiky.</p> <p>Armádní umělecký soubor založil Vít Nejedlý za války, byl to hudební soubor, šli s armádou Ludvíka Svobody. Umělecký vojenský soubor Praha byl taneční soubor. [?] Kremlík vedl soubor ruských tanců, český folklor neznali. Byla potřeba založit skupinu reprezentující české lidové umění. Skupin bylo málo.</p> <p>Od ustanovení bydleli v Hotelu Beránek na Tylově náměstí. Josef Zíma, Zdena Řezníčková (roz. Koliášová, provd. později Látalová).</p> <p>2. manžel JH Věroslav Neumann, poznala ho ve VŠ soboru Zd. Nejedlého, pak vedl umělecký soubor ministerstva vnitra.</p> <p>Radim Drejsr, hudební skladatel, jistou dobu také vedoucí ČSSPT, složil např. hudbu k Tancům Velké Kubry, umělecký šéf vojenského souboru (zemřel skokem z okna). Čumpelík byl voják a vedoucí taneční skupiny. JH jako civilní zaměstnanec byla choreografka a pedagog. Při konkurzech do UVSP byl i Ogoun – vznikl orchestr, sbor a taneční skupina.</p>
01:18	<p>Časem přibývaly soubory dalších složek armády, např. letci měli Křídla vlasti. I ve světě mají armády své soubory. UVSP působil do r. 1955. Tanec o vojínce, Opaskový tanec, Valašské hry. Jezdili po celé republice. JH na vojenském výcviku v Žamberku, vstávání v 5h ráno (ještě byla v ČSSPT), chtěla být připravena pro nový soubor. Ženská posádka v Žamberku, hodně partyzánek ze SNP. Cca 3 měsíce. Onemocněla tam, špatně jí dávali léky, zeslábla. Pak už netančila, věnovala se pouze choreografii a byla vedoucí. Během vedení souboru studovala AMU, Reimoser si ji vybral, trval na spojení teorie s praxí, jezdili po divadlech. V ročníku s Drahomírou Vejmelkovou, byly jen dvě. Tančila v UVSP od r. 1953, seznámily se tam. Ročník se otvíral každé dva roky. Brodská a Rybínová před nimi. Reimoser založil obdobnou katedru v Bratislavě na VŠMU, Dora Tóthová, navzájem si poskytovali např. přeloženou odbornou literaturu. Po válce odpor k němčině.</p>
01:30:30	<p>1955 spartakiáda. Pak přešli do armádního souboru. Ludvík Poděšť. Estráda armádního uměleckého souboru, byla tam převedena taneční skupina.</p> <p>Na spartakiádu JH připravila choreografii cvičení vojáků s dětmi. Dnes jsou spartakiády velice negativně hodnoceny, neprávem. Kritika autora publikace o spartakiádě [viz výše]. Přetrvávání sokolské myšlenky, Sokol zrušen až 1956. Sokol/Orlovny byly jednotlivě výborně vedené, na vysoké tělovýchovné úrovni. Z Tylova náměstí (Beránek) přešli do kasáren na Pohořelci. Tam byli všichni, i výtvarníci AUS. [Jaroslav] Vondruška, [?] Baborák, [Jan] Kyzlink. AUS byl tvořen vojáky, ženy byly civilní zaměstnankyně. Umělci tam přišli na vojnu, někteří</p>

	<p>v soboru zůstali. JH 1957 odešla, rozchod s manželem Čumpelíkem. Reimoser vyzval i Čumpelíka ke studiu, on nechtěl, JH byla požádána o choreografii ke skladbě na spartakiádu; on ji chtěl mít doma a založit rodinu.</p>
01:39:30	<p>Vysokoškolský umělecký soubor Z. Nejedlého byl amatérský, dnes dnes je to Gaudeamus (od VŠE), pracoval tam Fr. Bonuš, zvali ji. Eva Kröschlová byla u Fučíkovců. JH odešla do Uměleckého souboru ministerstva vnitra (USMV). V AUSu bylo kádrové vedení, to v USMV ne. Vedla ho Míla Urbanová, která ale odcházela učit na konzervatoř, Věroslav Neumann JH oslovil, aby uvolněné místo vzala, tak se stala vedoucí taneční skupiny a choreografkou. AUS byl více zaměřen na vojenskou tematiku na základně tanečních prostředků lidového tance. V USMV, kde byla i posádka hradní stráže, pohraničníci, policie – měli zájem o současnou tematiku s jinými vyjadřovacími prostředky, to ji více bavilo. Brzy byly obnoveny Taneční listy [1963], Reimoser ji vyzval, aby šla tam. S USMV spolupracoval Ogoun, [Jiří] Němeček, [Jiří] Blažek, [Ladislav] Fialka, [Jiří] Kaftan (byli na vojně), Otto Šimánek, ten byl starší, připravil číslo pro Kaftana. [Ivo] Livonec.</p> <p>Budovatelská témata. Protože spadali pod vnitro, z legrace si říkali „fízlevue“ Kritika textu Šmidrkala [https://www.ustrcr.cz/data/pdf/pamet-dejiny/pad1002/044-058.pdf].</p> <p>Dirigent [Vladimír]Válek, František Pokorný. Rita Ribanská (stepovala) se znala s Frankem Townem, měl zrovna zákaz. Manželé Wardovi, Stanislav Buzek. Pro [Jiřího] Paclíka (budoucí ředitel konzervatoře) připravila choreografii o vesmíru – Dáša Bolfová. Vzpomínka na choreografii Roberta Norda na téma z knihy Emily Brönteové.</p> <p>Ogoun- policajtská groteska. [Jiří] Pavlín a Gustav Šed'a byli zrovna na vojně, výtvarníci a zároveň tanečníci. Inspirace Semaforem. Jezdili po posádkách. Včetně pěveckého sboru.</p>
01:54:30	<p>Neumann odešel do Svazu čs. skladatelů, vedoucím se stal [Jan] Tausinger. Úvaha, že kvůli Šmidrkalovu textu se mnozí stydí přiznat, že v souboru působili.</p> <p>Soudruh Kotál na vnitru, musela ho požádat o souhlas v účasti Townena – jen jako pedagoga, nikoli vystupujícího. S Townem se učili jazz, step... Vlastním jménem František Novotný. Někteří si mysleli, že si účinkováním v soboru vylepšil situaci. STB chtěla od JH spolupráci. Šlo odhadnout, kdo k nim patřil. Úvaha o spolupracujících kolezích.</p> <p>Paní Maternová z MK informovala JH o zákulisních praktikách. Chtěla po Divadelním ústavu (DÚ) tipy na dobré soubory, prý byla odmítnuta.</p> <p>JH v Lodži, na Kubě. Reprezentace Čechů a Slováků probíhala v rámci ČSSR samostatně. Dáša Hubová ze Slovenska. Vladimír Vašut za DÚ.</p> <p>STB nabízela (1966) placení zahraničních cest, opakovaně, ale nenaléhali. Tatínek (pracoval v bance) ji nabádal, aby byla opatrná ve finančních operacích. 1972, normalizace, tlak. TL neplnily kulturně politické úkoly ministerstva kultury, TL se odtrhly od Lidové tvořivosti. S Reimoserem měli představu, že musejí podporovat obor.</p>
3. NATÁČENÍ	
01:00	<p><i>Nad fotografiemi.</i></p> <p>Snímek v kostýmu, 1942. Mistr Remislavský. Irma Stome (jeho manželka). JH tančí na Píseň lásky od Suka. Internát v Kvasicích. Stanislav Buzek (později působil v Düsseldorfu, napsali s JH knihu). Snímek s Martou Drottnerovou.</p>

	<p>Snímek z 50. let, kdy studovala na AMU, pedagog Fr. Bonuš, tančili duety, jeden dostal zlatou medaili na festivalu ve Varšavě, druhý byl na festivalu v Moskvě. Pak byli na zájezdu v Itálii, Francii, spolu se slováckým souborem Olšava, úspěch. Výtvarník Jirka Pavlín s Gustavem Šed'ou - otáčivá dekorace na scénu. Foto z Palucca Schulle. Zámek v Kvasicích. Mířa Čapková – spolužačka. Předávání diplomu (až dodatečně, tanečníci nekončili s titulem). Je tanec víc divadlo nebo hudba? JH a Drahomíra Vejmelková, další nepoznání. A. M. Brousil. O zájezdu do USA s ČEDOKem, o životě v USA, Lincoln Centre. Tance z Velké Kubry. Vojenský výcvik. Maminka ve SVAZARMu, JH od 1945, cvičili v Domě kultury těla. Cvičila jiu –jitsu, skákala padákem – při nedávném úrazu na schodech jí pomohly reflexy z výcviku. Budova základní školy. Sokol. Druhý manžel, Věroslav Neumann, svatba 1957, dcera Lucie narozena 1967, druhá dcera Veronika. Jožka Šaršeová. Citace z Roubalovy knihy [Petr Roubal: Československé spartakiády, Academia, 2016]. Věra Petříková. JH na Kubě, 1959, se [?] Stanovskými. Fr. Bonuš. Miroslav Langášek. Jana Zubíková. Věra Petříková. JH v porotě soutěží. Jindřich Kraus - vzpomínka na udání a jeho následné věznění. JH s Marcelem Marceau. O obcodním bilanci TL a jiných časopisů. Norbert Molkenbur, Der Tanz, časopis NDR – měli družbu. Ingeborg Stiehler. Marta Boháčová a Josef Boháč. Modely ušité panem Křečkem. Olga Skálová. Baletní soutěž v Moskvě. Jarmila Jeřábková.</p>
49:30	<p>Britská rada umožnila JH výjezd do zahraničí, byla i v Labanově institutu v Londýně. Cca 3 týdny, 1987. Inspirace. Eva Blažíčková. V Labanově institutu se učilo to, co se oni učili už dávno u Jožky Šaršeové v Kvasicích, londýnská pedagožka byla z Hellerau. Ohan Nahrin. Přiznat si kořeny (britský a ruský balet). Jarina Smoláková. Dopis. Idea fungování Duncan Centre. Spartakiáda. Picassovy kruhy míru. Military Tattoo [Royal Edinburgh Military Tattoo]. Po revoluci zrušeny všechny armádní umělecké soubory (kromě Ondráše), přitom světové armády soubory mají.</p>
01:16:05	<p>1947, ještě byla gymnazistka, měla mnoho tanečních aktivit, chodila na tréninky k Braunovi (do dnešní Státní opery), k Remislavskému, na step, do Honzlova Studia ND – vše do maturity 1948. Profesor češtiny, Kálal, masarykovec, vedl je ke komplexnímu duchovnímu rozvoji. Setkala se s TL. Ve vyšší třídě sestry Slunéčkovy (jedna z nich herečka).</p> <p>Reimoser věděl, že tanec jako umění beze slov mělo velký význam. TL, 1947, č. 4, 5, článek o zasedání UNESCO, kde se popisuje, jak málo je tanec a balet doceněn z hlediska mezinárodní spolupráce, a to díky neznalosti. TL vycházely do r. 1952. JH od 1955 na AMU. Reimoser vytvořil základnu pro profesionální tanec a balet. Brodská historička, Rybínová vedení konzervatoře, JH vedení TL. Podle koncepce Noverrových listů o tanci a baletu. Mezinárodním divadelním ústavem založen Mezinárodní den tance, 29. 4.</p> <p>TL - měsíčník, 10 čísel do roka. Zpočátku byla ještě v souboru, ve vedení Miloslav Langášek, přes hudbu Milan Kuna. Nejdřív byl časopis pro zájmovou uměleckou činnost Lidová tvořivost, Kuna s Reimoserem vybudovali odnož - TL. Redaktorka Mirka Černá. Musely být zastoupeny instituce. Redakční kruh Božena Brodská. Karel Havlíček, Zdeněk Jírový, Eva Kröschlová, Hana Lahodová, Štefan Nosál, Luboš Ogoun, František Pokorný, Jan Reimoser, Nataša Rybínová, Frank Townen, Vladimír Vašut.</p> <p>V Orbisu byla redakce osvětových časopisů, neměli se zabývat profesionálním uměním. 1964 vedoucí redaktorka JH. Sídlo nejprve v domech na Václavském náměstí, které musely ustoupit magistrále. Pak v Mrštíkové ulici. Stále museli psát plány. Byli zařazeni v nejnižší platové třídě, asi jako Holubář a Chalupář, kdežto např. Scéna měla vyšší třídu. Bylo to proto, že se měli zabývat amatérským</p>

	uměním, o profesionálním tanci se mělo psát ve Scéně.
01:38	Setkání s Urbánkovými v USA. Věra tady učila na konzervatoři „modern dance“ (v Londýně se učil až 1966). Ivanka Kubicová a Jan Hartmann se 1972 vrátili z emigrace. Urbánek přišel s nápadem zmenšit formát TL a poskytl i další rady. Chystalo se na ni podezření z defraudace. Dr. Šlemr jí poradil, že se musí zabývat něčím jiným. Nepřesnosti i v Tanečním slovníku o letech, kdy vedla redakci. V souboru MV byli spíše méně politicky spolehliví. Věděla o donašcích v souboru.
01:49	<p>O vedoucí úloze strany. Jak vstoupila do strany. Tatínek zaměstnán v Živnobance – JH má doklad, že není pro zamkllost, zádumčivost doporučen ke vstupu do strany, bylo mu doporučeno, ať raději vstoupí do Sokola.</p> <p>Měla podepsat, že nebude s nikým mluvit o své práci. Odmítla, že je to proti principu její práce. Chtěla vidět na papíře usnesení v té věci. Nebylo, nepodepsala. Maminka byla sestra Františka Kriegela [politik].</p> <p>Časopis i obor se zlepšoval. 1980 přijela delegace z Moskvy a chtěli spolupráci s TL.</p> <p>JH deset let průvodcovala po pomlouvačné aféře. Povědomost o českém tanci ve světě. 1980 přijela Alicia Alonso [kubánská primabalerina], sešli se v Domě kubánské kultury, kubánská strana pozvala JH, ale byla vyslána jiná soudružka (jak ji informovala paní Maternová z MK). Kubánci poslali druhé pozvání. Z důvodu, že údajně není členkou SČDU, měla jet Astrid Štúrová. Němeček zasáhl, nakonec jela JH.</p> <p>Z mezinárodního pohledu to bylo období uvolňování, proto sem přijelo tolik zahraničních umělců.</p> <p>JH psala posudky na soubory, které by mohly vycestovat, dělala to zdarma, namísto Divadelního ústavu.</p> <p>Smlouva mezi TL a ruským časopisem Balet (tam ho založili teprve v r. 1980), v Rusku bylo 1000 odběratelů TL.</p> <p>1988: Mezinárodní divadelní ústav uspořádal první sympozium tanečních teoretiků v Essenu. Závist. Nařčena, že neplní ideové úkoly... Před Vánoci 1988 cestou do práce upadla v metru - přesekla si česku v koleně. Díky tomu, že tolik cvičila, koleno se nerozpadlo. Nepochopitelný pád. Nevyšla dvě čísla TL. Doba, kdy na ni byly vyvíjeny různé tlaky. Sesazena z funkce ([?] Král), měla jít do důchodu. Manžel měl také problémy, protože se angažoval při pražském jaru, učil na konzervatoři. Oba zdeptáni, zažádal o rozvod. K 31. 3. 1989 odešla do důchodu.</p> <p>Brodská měla adeptku na šéfredaktorku, JH mohla zůstat jako redaktorka. Potkala Jiřinu Michálkovou, která odešla z redakce o něco dříve, potřebovala průvodkyni. Díky průvodcovským zkouškám měla JH přístup do všech pražských paláců (mnoho divadelních sálů ve šlechtických domech).</p>
2:17:15	<p>Co dal Reimoser oboru: ustanovil balet jako scénické umění, které má časoprostorovou architekturu, dramatickou stavbu, širokou škálu používaných prostředků.</p> <p>JH stále zdůrazňovala nutnost vzdělání tanečníků.</p>
2:21:53	<p>Langášek šéfredaktor všech osvětových časopisů, šéfredaktorka časopisu uvedena Černá a brzy již JH.</p> <p>Proměna časopisu? rubriky stejné, ale změnil se tanec. Časopis jen zmenšil formát. Petr Pavlovský - brzy odešel.</p> <p>Další úvahy o závěrech knihy o spartakiádě, se kterými nesouhlasí.</p> <p>Výběr spolupracovníků? Zнала se lidmi z oboru, psali, ale texty potřebovaly mnoho redakčních oprav, vše bylo na ní. Pan Kabiček – jazykový korektor.</p>

	<p>Používala pseudonymy: Lucie Davidová, Hana Jungmannová ad., aby nebylo divné, že píše skoro vše jeden autor. Stále v kontaktu s Reimoserem, on byl ten spiritus agens. Jezdili na představení, diskutovali. Věra Moravcová.</p> <p>Pozvání do Japonska na baletní soutěž, v 80. letech. Na MK řekli, že to nejde. Japonský kulturní atašé se divil, že se Češi nechají ovládat nějakým ministerským úředníkem.</p>
2:35:45	<p>Obor je živý, existuje tady a teď... JH je šťastná, že poznala tolik lidí naladěných na stejné vlně, že se udržuje pavučina smyslu tance, že nejde jen o pohyb a výkon, že je to divadlo s hudbou, kultivované, kterým člověk poznává život a jeho smysl. Štěstí, že ji od dětství učili poznávat vlastní tělo, to jediné, co člověk má. Zkušenost spojení se stejně naladěnými lidmi, prožitku tance a baletu, snad ještě nekončí...</p> <p>Gymnaziální prof. Kálal jí napsal do památníku, že jí děkuje, že patřila mezi ty studenty, díky kterým stálo za to učit.</p>